

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Primo lumine [vir]tuose exe[m]platio[n]is.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

ratiōis. qz talis fructus ppetuo durabit. Ro. vi. Habebis fructū in sc̄ificatiōe; sicut nō hō vitā etnā. Sic ḡ b̄tus bartholome⁹ in se h̄z inamissibilitē et ppetuo fructū copiosum bonoz opoz. Prouer. x. Fruct⁹ iusti ad vitā. Et nos ḡ exēplo b̄ti bartholomei studeam⁹ fructū facere qd̄ possim⁹ rogem⁹ eū deuore: q̄tinus suis meritis et p̄ctib⁹ dignet̄ dñs nos sūdare firmiter in fide hūilitate et charitate vt sic fundati ire possim⁹ p viā p̄ritū et fructū afferre et fructus in ppetuū nō maneat. Amen.

Ser. De beatissimo augustino doctore.

Quasi sol re

fulgēs sic ille effulsit in tēplo dei. Eccl̄. i. In dei tēplo. i. in eccl̄ia qdā s̄ in se tenebrosi s̄z in alios nō obrebrat sic occide mali. Sap. ii. Excecauit eos malicia eoz. Alij s̄t tenebrosi i se et etiā alios obrebrat suo malo exemplo sic ap̄te mali. Ep̄. v. Eratis aliqñ tenebri. Sicut et aliq̄ s̄t lucidi in se s̄z alios nō illuminat vt occulte boni vel solitarie viuēt. Ep̄. v. Nūc autē lux in dño. Iusti s̄t lucerna sub modio. Alij s̄t lucidi et etiā alios illuminat p̄bo et exemplo vt ap̄te boni. Matt. v. Vos estis lux mūdi. De talib⁹ fuit b̄tus augustin⁹ de q̄ dicit̄ p̄ba p̄posita: q̄i sol refulgēs sic ille. et. Et fulsit autē b̄tus augustin⁹ p̄cipue triplici lumine.

Primo lumine p̄tuoze exēplatiōis.

Secundo lumine fructuoze eruditōis.

Tercio lumine miraculoze coruscatiōis.

Primo effulsit lumine p̄tuoze exēplatiōis de q̄ d̄r Matt. v. Luceat lux v̄ra corā hoibus vt videāt opa v̄ra bona et. Et gre. i. qdā homel. Lucernas q̄ppe ardētēs in manib⁹ tenem⁹ euz p̄ bona opa p̄tūis nostris lucis exempla monstram⁹. Hec ille. Nonstrauit autē nob̄ b̄tus augustin⁹ triplex exēplū p̄cipuū

Primū ē asp̄nāde mūdantiaz.

Secundū ē amāde fraternitatis.

Tertiū est p̄templandē dimitiaz.

Primū ē exēplū asp̄nāde mūdantiaz. fuit em̄ verus mūdi cōtēptor et cōtēptū p̄sus tria que sunt in

mundo: q̄ multis esse solent occasio p̄ditōis et ruine. s. diuitias: delicias: et honores: qm̄ s̄t dicit innocēt⁹ etius in li. de vilitate cōditōis hūane. Et diuitijs prauar: et delictijs turpia: et honor: b̄ vana p̄scedūt. Primo igit̄ cōtēptit diuitias p̄ obseruatiā paup̄tar. Nā cum etiā esset ep̄s multas hereditates sibi dimissas respuit et p̄p̄ndis mortuo p̄dari fecit. Losanguis neis autē suis sic b̄nfecit nō vt diuitias haberet s̄z ne nimis egerent. De paup̄tate autē ei⁹ d̄r. Testamētū nullū fecit qz vñ faceret paup̄ eb̄ri nō habuit. Sciebat enim qm̄ sicut d̄r Hiero. Ignominia sacerdotis ē p̄p̄is studere diuitijs. Secundo cōtēptit delicias p̄ sanctimoniam austeritatis. H̄ubo em̄ et potu magnā parcitate b̄ne voluit vñ de eo d̄r. Desat frugali et parca vsus ē: multo etiā Munio corp⁹ macerās. Et i lib. p̄sel. di. Sic me docuisti die vt quēadmodū medicamēta sic alimēta sūptur⁹ accedat. Tercio p̄tēptit honores p̄ excellētā hūilitatē. Sciebat em̄ hūilitatē maxie dispositiua eē ad grām. Vñ ip̄e d̄r. i. cōfess. Q̄ s̄uauis es dñe hūiles cor de sūr dom⁹ tua. Apparuit q̄ppe p̄a eius hūilitas mltipliciter. Primo in p̄uersiōe p̄ benigne et hūiliter suscepi p̄dicatiōis nē b̄ti ambrosij q̄ cū qdā die valide p̄dicaret h̄ sectā manichēoz: error ille a corā de augustini penit⁹ est ablat⁹. Manichēi eb̄ri m̄ p̄b̄atisticū fuisse affirmāre: et resurrectionē negāt. Sup̄biavitq̄ pus eū tenuerat in errore. vñ ip̄e d̄r. Nimis inflata facties claudēbat oculos meos: qz vt dicit bern. Sup̄bo octo veritas non videt. Et sic xxij. mo. Obstatulū p̄itarū tumor ē mētis: qz dū inflat obnubilat: qd̄ vt dicit Tho. ij. q. c. lxxij. intelligēdū est maxime q̄ ad cognitionē effectiua. Vēns autē hūiliatio eū disposuit ad veritatem capientiam. Prouer. xj. Vbi hūiltras ibi sapientia. Vñ etiā ip̄e augustin⁹ benigne recipiebat sollicitatiōz m̄ris sue q̄ sic eū carne peperat mūdo: ita postmodū charitatē vt scribit cū multo semie lacrymarū genuit eb̄rio. Et cū ap̄d quēdā ep̄m yberime fieret ille sibi ait. Impossibile est vt rāta lacrymarū fluit⁹ peccat. vñ etiā de eius cōuersiōe certificata est p̄ celestē reuelatiōnem q̄ se vna euz filio in qdā m̄ca stant

¶ Ber. de sctō Augustino

rem asperit. Quatinus sic essent oēs mēs
de filioz salute spūali solliciti. Sed heu
heu qz vt dicitur. Corp⁹ natorū suorū
mēs amat: aiām autē p̄remniū. Hec ille.
Fuit itaqz exaudita p̄ filio brā m̄ ei⁹ mo
nica ⁊ adueniēte tpe pascale cū esset aīoz
.xx. a brō Ambrosio baptizat⁹ est. Et tē
sūt cū brō Amb. Te deū laudam⁹ ⁊c. p̄po
sūt: vt restat Honorius in libro suo q̄ dicit:
Spectm ecclie. ⁊ tūc spem oēm mūdant/
tatis abiecit. Lūg legeret illd Apli Ro.
xij. Induitimi dñm iesum ch̄m. proditus
ab ei⁹ corde oēs dubietat⁹ tenebrē diffu/
gerūt. Itē apparuit ei⁹ hūilitas ex lachry
mis p̄pūctiois q̄s vbertim p̄ctis p̄p̄is
amarissimas cū lamētabili voce sub arbo
re q̄dam emisit: ⁊ in anio plimū torq̄bat.
Ps. Cor p̄ritū ⁊ hūilitatū deus nō dēpi
cies. Itē apparuit ei⁹ hūilitas p̄ imitatioz
exemplatiois. Hūilit em̄ p̄sideravit exē/
pla sctōz. Proverb. xxij. Exēplo didici
disciplinā. Consideravit vtiqz p̄mo exēplū
brī Ambrosij quē ⁊ brās Amb. paterne
suscipiebat clemēter tractabat ⁊ an̄ p̄uer
sione eius er post. Mater etiā ei⁹ ambro/
sij q̄st angelū dei diligebat. Exēplū etiāz
simpliciani ad serē vite electioz eū aīquit.
Item etiā exemplū brī Antonij. Cum
enī miles qdā noie pōtan⁹ de africa ve/
nisset ⁊ vitā ⁊ miracla brī Antonij eremiti
te narrasset: cepit aug⁹ ingemiscere ⁊ ex/
clamare: qd̄ audim⁹? Surgūt indocti ⁊ ce
los rapiūt: ⁊ nos cū doctrinis n̄ris i infer/
nū demergimur. an qz p̄cesserit pudet seq̄:
et nō pudet nec saltē seq̄. Un̄ ⁊ cepit seipz
hortari ⁊ dicere: Quot pueri ⁊ puelle in
tra eccliam dñi deo futū: tu nū poterz qd̄
isti ⁊ iste: An nō isti ⁊ iste in seipis p̄nt ⁊ n̄
in deo suo: Quid in testas ⁊ nō stas: p̄ice
te in eū ⁊ recipiet te: ⁊ sanabit te. Itē appa
ruit ei⁹ hūilitas in ep̄alis officij receptioe
ip̄onēsi. vñ ⁊ postea stat⁹ ill⁹ piclū p̄side
rās mltū fleuit dī. In nulla re sentio mihi
dñm sic irarū q̄ in hoc q̄ cū nō essem di/
gnus pont ad remū: posuit me ad amphi
trite i apice regumis ecclie. Itē apparuit ei⁹
hūilitas qz eps fact⁹ oēm abitoz ⁊ p̄pā
tā in vestimētis q̄ in vasis a se dimouit: ve
stimēta sua nec nitida nec abiecta plimū.
Fert̄ et̄ qm̄ dixisse: fateor: de p̄iosa veste
erubescō: ⁊ tō cū mihi dat vendo eā: vt qz

vesti nō p̄t esse cōis: p̄ciū sit cōe: vasa etiaz
aurea vl argētea nō hūit: ⁊ lignis vl mar
moreis vltus fuit: nō n̄citat⁹ i opia: ⁊ p̄
sito volūtāt. Itē etiā apparuit ei⁹ hūilitas
in senectute ex correctiois ⁊ emēdatiois af
fectioe. Un̄ ip̄e dicit: Ego serex ⁊ eps pas
ratus sum ab oibz corrigi ⁊ emēdari ⁊ illū
amicū meū existimo cui⁹ lingue b̄nficio an
diē extremū iudicij aīe mee maculas tergo.
Ex dicit⁹ itaqz apparet q̄ ver⁹ p̄ceptor mū
danitatis fuerit b. augustin⁹. Et sic p̄t p̄
mū exemplū qd̄ nobis imitandū reliq̄t.

Scdm est exēplū amadē

fraternitatis Heb. xij. Charitas frat̄
tatis maneat in vobis. Apparuit autē p̄fē
ctio fraterne dilectiois in eo p̄cipue ex tribz.
Primo ex euidētia copiose distributoz.
Copiose em̄ distribuebat indigentibz adeo
etiā qz q̄nqz vasa dūca iubebat fragi ⁊ cō
flari ⁊ captiuos indigentibz dari. Lū vero pe
cunia sibi deficiebat hoc p̄lo denūciabat
et eos ad erogandū puocabat. Ps. Bea
tus q̄ intelligit sup egenū ⁊ paup̄erē.

Secdo ex euidētia gratiose supportatoz
nis. Nunq̄ enī volebat cuiqz detrahere
nec detrahentē audire. Un̄ in v̄nia hos
verius scriptos habebat: Quisqz amat
dicit⁹ absentū rodere vitā: Hāc mensam
vetitā nouerit esse sibi. Ro. j. Detracto
res deo odibiles. Tertio ex euidētia af
fectuose p̄passiois. j. Pet. ij. Estote cō
patiētes: fraternitatis amatores. Lū vñ
qz barbari cūcta vastarent nec parcerent
serui: ordini vel erari: augustin⁹ lugubrez
vitā dixit: fuerūtqz sibi lachryme ei⁹ p̄
nes die ac nocte. Ro. xij. flere cū fleuit.
Grego. in moral. In rāto q̄qz p̄fectior est
in q̄nto p̄fectius sentit dolores alienos.

Tertū est exēplū p̄tēplā

de dicit⁹. Un̄ ip̄e dicebat i lib. de aspirat
tioe hois ad deū. Tribue mihi vult⁹ ip̄e
iesu hōe vt laudet te cor meū ⁊ ligua mea
⁊ oia ossa mea. Dilata mētē ⁊ attolle itū
tū cordis: mēt vt vl rapida cogitat de sp̄s
me⁹ attrigat te efrā sapias sup oia manētē.
Dissolue me oro a vincul q̄b p̄strat⁹ sū ⁊
teneor: vt relinq̄s oia ista tibi festinē: tibi
soli iherēā: tibi soli intēdā. Hec illē. Tria
autē p̄cipue manifestant in eo p̄fectioz vel
uotionis et contemplationis atqz cleuati
tionis mentis. Primum est displicentia

allene occupatiōis. Displicebat em̄ ei qd̄ agebat in secl̄o p̄ dulcedine dei z deco-
re dom̄? et quā dilexit. Un̄ dicebat vbi
sup̄. De lumē cordiū te vidētūz vita aia
rū te amātūz p̄tus cogitationū te q̄rētū
yr̄ scō amoi tuo inherēat: Veni rogo in
cor meū z ab ybertate voluptarū tue ine-
bria illud yr̄ obliuiscat ista r̄palia. Pudet
z piget me talia pati q̄lia mūd̄ iste agit.
Triste est mihi qd̄ video: Quejē qd̄ de trā-
sitorijs audio. Hec ibi. **S**ecōm̄ ē abun-
dātia interne pp̄citiōis. Un̄ in lib. p̄fess.
īpe vi. Sagittaueras tu cor meū charita-
te tua z gestabā yba tua trāstira in visce-
ribz r̄. Seq̄t. Hec satiābar in dieb̄ illis
(sc̄ post p̄uersionē suā statim post baptis-
mū) dulcedine mirabili p̄siderare altitu-
dinē p̄siliū diuini sup̄ salute gener̄ hūani:
q̄ntū fleui in hymnis z cāntis tuis suauē
sonātis ecclēie vocibus cōmorus acriter.
Voces igit̄ ille influebāt auribz meis: et
eliq̄bat p̄itas tua in cor meū: z fluebāt la-
chryme z bñ mihi erat cum eis. Hec ibi.
Tertū ē p̄seueratiā affectuose deuotō-
nis: oratōi em̄ iugit̄ vacabar. In ip̄a etiā
mēsa lectiōe q̄ epulatiōe diligebar: vt
sic iugiter circa dina meditaref. Decum-
bēs c̄n̄ in lecto mor̄ septē psalmos peni-
tētiales p̄ pariete postros legebar: z yber-
rime flebar. Col. ij. Orōi istate vigilātes
in ea. Sic itaq̄z apparet quōd̄ glōsus augu-
stin̄ in ecclēia dei mirabilē effulit lumine
p̄tiose exēplatiōis. Prop̄ qd̄ bñ d̄r d̄ eo.
Quasi sol̄ r̄fulgēs sic ille effulit i tēplo d̄i.
Secūdo effulit lumie fructuose ex-
ruditiōis. Eccl̄. xlij. Sol̄ illūmās p̄
oia respexit z gl̄ia d̄ni plenū est op̄
e. Hec ibi. Fuit q̄ppe a p̄mis ānis sūm̄
p̄bs z r̄beroz lucidissim̄. Un̄ in lib. p̄fess.
d̄r. Des libros artū q̄s liberales vocant:
tūe neq̄ssim̄ malay cupiditatū seruus p̄
m̄ip̄m legit̄ intellexi q̄licūq̄z legere potui
Itē in eodē. Quicqd̄ est de arte loq̄ndi z
differēdi: q̄cqd̄ de diuisionibz figurarū:
z de mēsuris: z de numer̄ sine magna dif-
ficultate nullo hoim̄ docere itelleri. Sais
tu d̄ne de? me? q̄ celeritas intelligēdi z
discēdi acumē: donū tuū est: q̄ nō inde sa-
crificabā tibi. Hec ille. j. Lōz. vij. Sciē-
tiā istā: charitas edificat. Un̄ dū adhuc
adolētes eēt z sine charitate inflat̄ ecclē

dit in errore manicheoz z in eo p̄seuera-
uit p̄ ānoz. xx. Couersus aut̄ z charitate
dina inflānat̄ multos imo ecclēiam totā
edificauit tā suis p̄dicatiōibz q̄ libroz ex-
ditiōibz. Effulit q̄ tūc sic sol̄ illūmās p̄
oia respiciens. Et erudiuit atq̄ edificauit
ecclēiaz ch̄ri p̄cipue q̄ntū ad tria in q̄bus
tota veritas z firmitas setē ecclēie p̄sistit.
Primo q̄ntum ad p̄furationē heretice
p̄uariat̄. Hoc euident̄ p̄tz i libris q̄s cō-
tra hereticos edidit. Nā z ip̄e dicit herē-
ticoz malle? **S**ecōdo q̄ntū ad explana-
tiōē catholice p̄itar̄. Hoc euident̄ p̄tz
in mult̄ libris suis. Un̄ voluissim̄ d̄r. Le-
gi d̄i deest q̄cqd̄ augustinū p̄figerit igno-
rare. **T**ertio q̄ntū ad iformatōz euāge-
lice sc̄itar̄. Hoc euident̄ p̄tz in mult̄ suis
opusculis q̄ edidit ad iformatiōē mox
z sacre scripture moralibz expositiōibus
suis. Ordinauit etiā regulā euāgelicā sub
q̄ vsq̄ adhuc mlte religiones militāt fir-
quam nulli licz h̄re p̄p̄iū. Floruit autem
tanta sc̄ititas in monasterio suo q̄ de ip̄o
assūpti sunt decē religiosi in ep̄atū. Jo. v.
Ille erat lucerna ardēs z lucēs. Et vt bre-
uiter dicam̄ innūeros libros edidit: alios
qd̄ ad p̄furationē heretice p̄uariat̄: alios
ad explanatiōē catholice veritat̄: alios
aut̄ ad iformatiōē euāgelice sc̄itar̄. Un̄
d̄r qd̄ā. Velle voluminibz p̄r̄ augustine
refulges. Sane q̄ de eo diximus: qm̄ q̄s
sol̄ r̄fulgēs: sic ille effulit in templo d̄i.
Tertio effulit lūine miraculose co-
ruscatiōis. Ps̄. Illuxerunt corusca-
tiones tue orb̄ terre. Sūt autē tr̄
plicia miracula quibz effulget z declaraf
sc̄ititas mirabilis gl̄iosif augustini.
Primo in demonioz p̄uatiōe.
Secōdo in morbidoz curatiōe.
Tertio in sup̄p̄oz apparitiōe.
Primo in demonioz cō-
furatione. Nam virgine quādam h̄ipod-
nensem ac etiā adolēcentē quēdā a dem-
onio eripuit. Itēz demonē i charta pec-
cata hominū scripta deferentē sibi ostendē-
dere coegit si forte qd̄ aduersum se con-
scripsisset qd̄ vbi cōperit se aliq̄ cōpleto-
riū ex obliuione non dixisse: mox in ecclē-
sia debitū p̄soluēs negligentiam suam de
charta deletā inuenit.